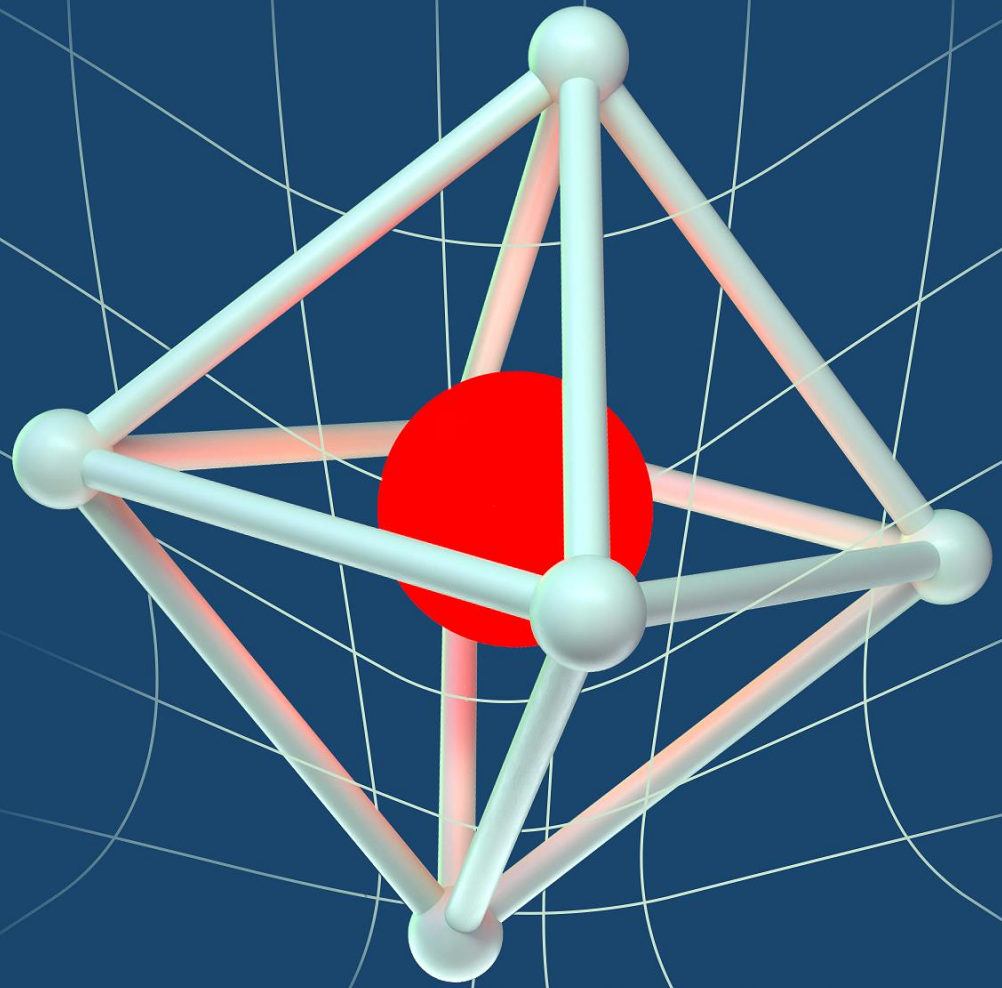
Основи правильного цитування

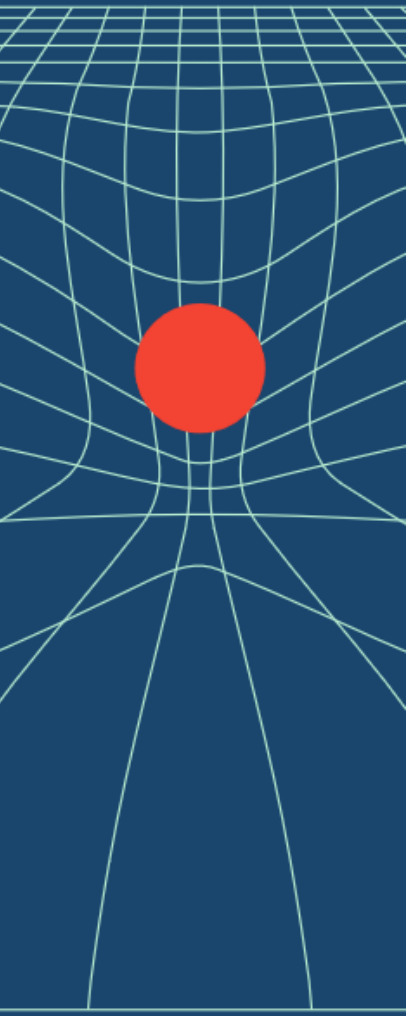

metinvest polytechnic

Цитата – фрагмент (уривок) з правомірно оприлюдненого твору, записаного виконання, правомірно оприлюдненої фонограми або відеограми, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора та/або виконавця, виробника фонограми, виробника відеограми і джерела цитування, іншою особою з метою зробити зрозумілішими власні твердження або для посилання на вираження іншої особи в незмінному (автентичному) вигляді або в перекладі такого фрагмента (уривка) [1].

1. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 1.12.2022 р. № 2811-IX. Дата оновлення: 15.11.2024. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#top (дата звернення: 19.01.2025).

metinvest polytechnic

metinvest polytechnic

ВИДИ ЦИТУВАНЬ

- ПРЯМЕ
- НЕПРЯМЕ

Пряме цитування передбачає дослівне, точне, без жодних змін використання запозиченого тексту і обов'язково береться в лапки (виняток: якщо цитується поезія, лапки не потрібні).

У прямому цитуванні не дозволяється змінювати слова цитати. Однак з метою скорочення її обсягу допускається пропуск слів, якщо це не призводить до викривлення думки автора.

metinvest polytechnic

Академічне **письмо** – крок до розвитку

Способи уведення цитати у текст

КОРЕКТНО • ТОЧНО • З ПОСИЛАННЯМ НА ДЖЕРЕЛО

Цитуй відповідально — підтримуй науку!

1 Цитата після слів автора

Цитата подається повністю після слів того, хто цитує.

А. Артюхов зазначає: «Отже, студенти та молоді вчені, які списують та обманюють під час навчання, насправді не використовують свого потенціалу на повну, і таким чином завдають шкоди собі як науковцям та своїм майбутнім роботодавцям» [1].

2 Цитата перед словами автора

Цитата подається повністю перед словами того, хто цитує.

«Отже, студенти та молоді вчені, які списують та обманюють під час навчання, насправді не використовують свого потенціалу на повну, і таким чином завдають шкоди собі як науковцям та своїм майбутнім роботодавцям», – зазначає А. Артюхов [1].

> *Точні слова мають велику цінність*

3 Цитата розривається словами автора

Цитата подається повністю, але розривається словами того, хто цитує.

«Отже, студенти та молоді вчені, які списують та обманюють під час навчання, – зазначає А. Артюхов, – насправді не використовують свого потенціалу на повну, і таким чином завдають шкоди собі як науковцям та своїм майбутнім роботодавцям» [1].

4 Цитування з пропуском тексту

Пропуск слів, речень, абзаців допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками [...] на місці пропуску.

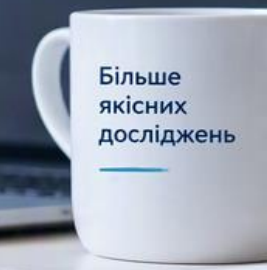
На думку А. Артюхова, «студенти та молоді вчені, які списують та обманюють під час навчання, [...] завдають шкоди собі як науковцям та своїм майбутнім роботодавцям» [1].

5 Обов'язкове посилання на джерело

Кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело.

А. Артюхов зазначає: «Отже, студенти та молоді вчені, які списують та обманюють під час навчання, насправді не використовують свого потенціалу на повну, і таким чином завдають шкоди собі як науковцям та своїм майбутнім роботодавцям» [1].

Основні правила цитування

Текст цитати береться у лапки.
Наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі.

Без перекручення змісту.
Цитування повинно бути повним, без скорочення авторського тексту.

З обов'язковим посиланням на джерело.
Кожна цитата супроводжується відповідним бібліографічним посиланням.

Знання
Цитати
Розвиток

Джерело 1: Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : колективна монографія / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.

Доброчесність надихає!

Непряме цитування – переказ цитованого тексту своїми словами за умови збереження суті, використовуючи **перефразування**, **узагальнення** та **синтезування**.

metinvest polytechnic

Ефективні прийоми роботи з джерелами

Перефразування • Узагальнення • Синтезування

ПЕРЕФРАЗУВАННЯ

– переказ цитати невеликого фрагмента своїми словами з обов'язковим посиланням на джерело цитування.

- використовуйте власні слова для висловлення чужих ідей та додавайте посилання;
- використовуйте різні типи лексики одного і того ж значення;
- змінюйте порядок слів, об'єднуйте речення;
- використовуйте різні типи граматики.

Власними словами — з повагою до автора!

УЗАГАЛЬНЕННЯ

дозволяє одним реченням передати зміст цілого розділу або авторської праці.

- виділяти основні положення та ідеї тексту оригіналу;
- максимально очищати текст від допоміжних елементів та додаткових авторських пояснень;
- надавати власні міркування щодо здійсненого узагальнення.

Головне — суть, а не деталі!

СИНТЕЗУВАННЯ

дозволяє об'єднувати різну інформацію та ідеї для розробки власних аргументів.

- згрупуйте джерела у категорії, наприклад, авторів з подібними поглядами або дослідженнями з наведенням результатів;
- опишіть власними словами згруповані джерела, не обговорюйте кожного автора окремо;
- додайте посилання на джерела.

Об'єднуйте ідеї — створюйте нове знання!

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ • ВЛАСНИЙ ГОЛОС • ДОСТОВІРНІ ДЖЕРЕЛА

Використання у роботі цитувань з належно оформленими посиланнями дає змогу:

1. **уникати плагіату** та дотримуватися академічної доброчесності;

2. **продемонструвати наукову обізнаність автора,** обгрунтованість положень дослідження та його масштабність;

3. **підтвердити власну думку** та посилити її аргументацію;

4. **подати аргументоване заперечення, спростування контраверсійної** думки іншого автора задля доведення власної позиції;

5. **здійснити порівняння, аналіз** різних поглядів на те чи інше питання, проблему;

6. **ідентифікувати та відшукати джерела,** на які посилається автор, для підтвердження достовірності цитованого тексту або ознайомлення з додатковою інформацією.

ЦИТУВАННЯ • ДОСТОВІРНІСТЬ • НАУКОВИЙ РОЗВИТОК

Оформлення цитування зображення згідно ДСТУ 8302:2015

ДСТУ 8302:2015
Інформація та документація.
Бібліографічне посилання. Загальні вимоги

1 Якщо зображення взято з вебсайту

Рисунок 1. Головна сторінка вебсайту
Джерело: Назва сайту. URL: https://... (дата звернення: 16.10.2026).

У списку використаних джерел:
Автор (за наявності). Назва зображення [Електронний ресурс]. Назва сайту. URL: https://... (дата звернення: 16.10.2026).

2 Якщо зображення створене автором роботи

Рисунок 2. Динаміка показників
Джерело: розроблено автором.

3 Якщо зображення з книги

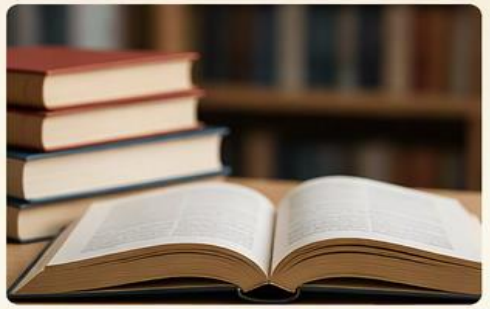

Рисунок 3. Приклад ілюстрації з книги
Джерело: [5, с. 127].

У списку літератури:
Автор. Назва книги. Місце видання: Видавництво, рік. Кількість сторінок.

4 Якщо використано зображення, згенероване ШІ

Рисунок 4. Візуалізація процесу цифрової трансформації
Джерело: згенеровано за допомогою Microsoft Copilot, 2026.

або

Джерело: створено автором із використанням Microsoft Copilot.

5 Посилання в тексті

На рисунку 1 наведено структуру процесу управління проєктом. ... (рис. 1).

Корисно пам'ятати:

- Рисунок нумерується послідовно.
- Під рисунком обов'язково зазначається назва і джерело.
- У списку використаних джерел подається повний бібліографічний опис.
- Формат оформлення відповідає ДСТУ 8302:2015.

Академічна доброчесність — вірні посилання створюють довіру!

Знання. Дослідження. Розвиток.

Зверніть увагу!

В обох випадках – прямого та непрямого цитування – потрібно вказати на джерело цитованого тексту за допомогою належним чином оформленого посилання.

Бібліографічне посилання – сукупність бібліографічних відомостей про цитований, розглядуваний або згадуваний у тексті документа інший документ, що є необхідними й достатніми для його загальної характеристики, ідентифікування та пошуку [1].

1. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. [Чинний від 2016-07-01]. Вид. офіц. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с.

metinvest polytechnic

Як робити посилання?

Дотримуйся правил — підтверджуй джерела!

1 Посилання в тексті статті подавати тільки у квадратних дужках

Наприклад: [1], [1; 6], де цифри 1 і 6 відповідають порядковому номеру праці або джерела у списку використаних джерел. Якщо посилання на джерела підряд з 1 по 6, тоді [1-4];

Приклад:

[1] [1; 6] [1-4]

2 Посилання на конкретні сторінки наводити після номера джерела через кому з маленької букви “с.”

Наприклад: [1, с. 5]. Якщо посилання на кілька праць, вони розділяються крапкою з комою: [1, с. 5; 6, с. 25-33];

Приклади:

[1, с. 5]
[1, с. 5; 6, с. 25-33]

3 Для відомостей з монографій, оглядових статей та інших джерел з великою кількістю сторінок вказувати точні сторінки, ілюстрації, таблиці тощо.

Приклад:

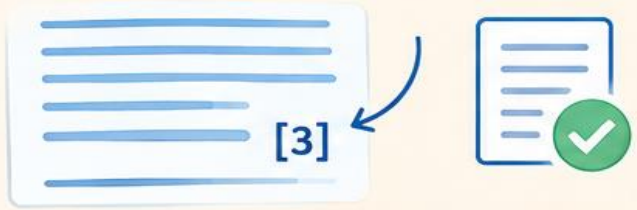
[5, с. 102-110, табл. 2, рис. 3]

4 Посилання у тексті зазвичай робиться в кінці речення.

Приклад:

Дослідження підтверджують ефективність запропонованого методу [3].

5 Не подавати в тексті розгорнутих посилань, таких як (Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : колективна монографія / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. С. 45).

Не правильно:

(Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : колективна монографія / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. С. 45).

6 Неприпустиме посилання на неопубліковані та незавершені праці.

Не правильно:

- рукописи, що не опубліковані;
- тези, які не видані;
- незавершені дослідження.

ПРАВИЛЬНІ ПОСИЛАННЯ — ЦЕ ДОВІРА, ДОСТОВІРНІСТЬ І ВАША НАУКОВА РЕПУТАЦІЯ!

Формування списку використаних джерел відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»

metinvest polytechnic | Розділи та колекції | Пошук за критеріями | Статистика | Увійти

Головна • 09. Бібліотека • Презентації бібліотеки • Формування списку вик...

Формування списку використаних джерел відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»

Файли

Формування списку використаних джерел відповідно до ДСТУ 8302_2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання.pdf (1.9 MB)

Дата

2024

Автори

Горчинська, Ю. В.

Ключові слова

бібліографічне посилання, ДСТУ 8302:2015, бібліографічний опис

Бібліографічний опис

Формування списку використаних джерел відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні по... вила складання» : презентація / Ю. В. Горчинська. ... "ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХ...

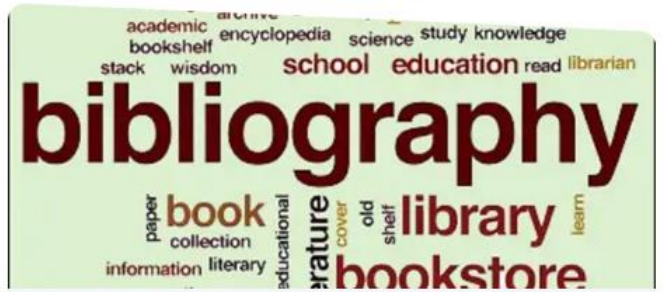
URI

https://dspace.mipolytech.education/handle/mip/1318...

Колекції

Презентації бібліотеки

Повна інформація про документ

СТАНДАРТИ ОФОРМЛЕННЯ ПОСИЛАНЬ

БІБЛІОТЕКА

Стандарти оформлення посилань

ДСТУ 8302-2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання

ДСТУ 3008:2015 Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання

ДСТУ 3582:2013 Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та правила

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел (згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40)

Презентація «Формування списку використаних джерел відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»

Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах

Академічне письмо: як писати доброчесно

metinvest polytechnic

Дякую за увагу)

Презентацію підготувала
Юлія Горчинська, бібліотекар
ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»

metinvest polytechnic